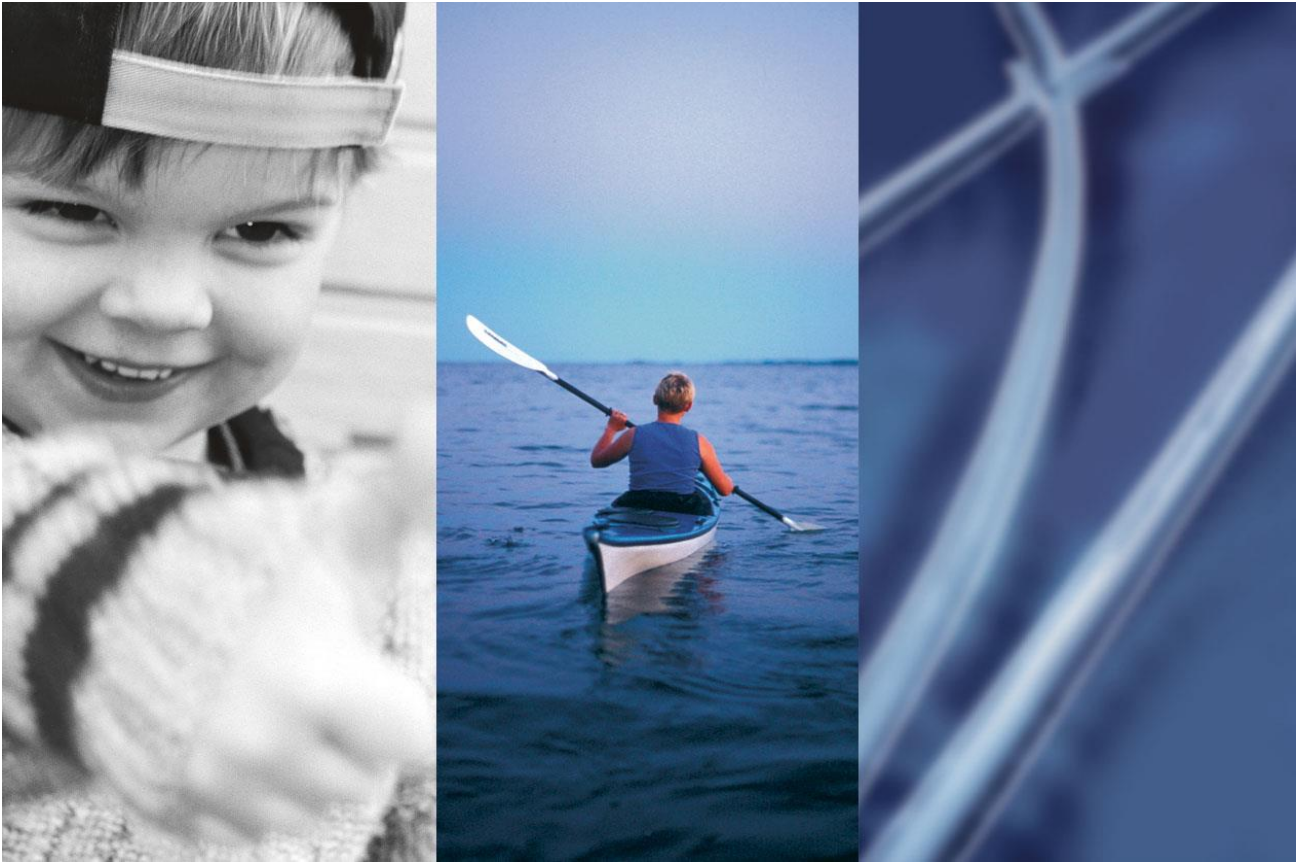

POLICY

Företagspolicy och generella ägardirektiv för Nyköpings kommuns företag

Antagen av Kommunfullmäktige 2016-12-13

Innehållsförteckning

Sammanfattning	3
1 Inledning	3
2 Syfte	3
3 Utgångspunkter och principer	3
3.1 Politiska utgångspunkter	3
3.2 Relevant lagstiftning och definitioner.....	3
4 Mål och inriktning	4
4.1 Berörda verksamhetsområden	4
4.2 Ändamål och föremål för verksamheten i bolagen	4
4.3 Ekonomiska mål.....	5
5 Beslutandeprocess	5
5.1 Revidering av policyn	5
5.2 Särskilda ägardirektiv	5
5.3 Underställningsplikt av principiella ärenden	6
5.4 Samordningsfrågor.....	7
6 Insyn och information	7
6.1 Informationsskyldighet.....	7
6.2 Allmänhetens insyns rätt – offentlighet och sekretess.....	8
6.3 Arkivfrågor.....	9
7 Planering, budget och uppföljning	9
8 Uppgiftsfördelning	9
8.1 Uppgiftsfördelning inom kommunkoncernen	9
8.2 Revision	10
8.3 Förvaltningsberättelse	11
9 Kommunala regelverk för bolagen	11

Sammanfattning

1 Inledning

Kommunen bedriver verksamhet både i kommunala förvaltningar och i egna hel- och delägda bolag eller andra s k associationsformer. I juridiskt avseende är bolagen fristående rättssubjekt från kommunen men har gemensamt med förvaltningarna att de ägs av kommunen och bedriver kommunal verksamhet som ska gagna kommuninvånarna. Eftersom kommunen bär det fulla ansvaret för all kommunal verksamhet, oavsett organisatorisk driftsform, har den också rätt och skyldighet att styra den verksamhet som bedrivs i bolagsform.

Kommunen med dess förvaltningar och bolag är därför att betrakta som en ekonomisk beslutsenhet och samma organisation; kommunkoncern.

2 Syfte

De regelsystem som finns i kommunen kan inte utan vidare appliceras på den verksamhet som bedrivs i bolagsform. Den bolagsrättsliga sfären har sina egna regler som skiljer sig från förvaltningsorganisationen. Effekterna av de juridiska skillnaderna kan dock utjämnas vilket är det huvudsakliga syftet med detta dokument. Ett andra syfte med dokumentet är att skapa förutsättningar för god samverkan inom kommunkoncernen.

3 Utgångspunkter och principer

3.1 Politiska utgångspunkter

Policyn anger huvudägaren Nyköpings kommuns intentioner vad avser mål, samordning, insyn, uppföljning och kontroll samt innehåller huvudägarens generella ägardirektiv. Utöver detta utfärdar kommunfullmäktige särskilda ägardirektiv för respektive helägt bolag, utformade för dessas verksamheter och förutsättningar.

Bolagen är underordnade huvudägaren, Nyköpings kommun, och står därför i sin verksamhet under kommunens inseeende och har att i tillämpliga delar följa av kommunen utfärdade direktiv. Bolagens verksamhet regleras därmed av lag och författning liksom av bolagsordning, stämmodirektiv, särskilda ägardirektiv samt förekommande avtal mellan kommunen och bolagen.

3.2 Relevant lagstiftning och definitioner

Kommunallag (1991:900)

Offentlighets- och sekretesslag (2009:400)

Arkivlag (1990:782)

Arkivförordning (1991:446)

Aktiebolagslag (2005:551)

Förvaltningslag (1986:223)

Med kommunkoncern avses förvaltningsorganisationen kommunen samt dess, direkt eller indirekt, hel- och delägda bolag.

Med bolagskoncern avses moderbolag och dess helägda dotterbolag.

Med huvudägare avses Nyköpings kommun.

4 Mål och inriktning

4.1 Berörda verksamhetsområden

Denna policy gäller för kommunens bolagskoncern som utgörs av:

- Stadshuset i Nyköping AB (moderbolag)
- Gästabudsstaden AB
- Nyköpingshem AB
 - Nyköpings Fastighetsförvaltning AB (vilande)
- Nyköpings Vattenkraft AB

Policyn ska beaktas i tillämpliga delar, som fastställs tillsammans med övriga ägare, för de delägda bolagen i kommunkoncernen som utgörs av (kommunens ägarandel anges i %):

- Näringslivsutveckling i Oxelösund och Nyköping AB (ONYX) (20 %)
- Nyköping-Östgötalänken AB (18 %)
- Europakorridoren AB (10 %)
- Stockholms-Skavsta Flygplats AB (9,9%)
- Energikontoret i Mälardalen AB (9,8%)
- Sörmlands Turismutveckling AB (2,6 %)

4.2 Ändamål och föremål för verksamheten i bolagen

Huvudändamålet med bolagen ska vara att tillgodose, ett för kommuninvånarna, allmänt intresse och vara till gagn för kommuninvånarna i allmänhet.

Bolagen ska bedriva verksamheten med iakttagande av objektivitet och Kommunallagens kompetensregler; självkostnad, likställighet och lokalisering,

i de fall inte lag, annan författning eller särskilt ägardirektiv anger annat. Ändamålet och föremålet för verksamheten för respektive bolag framgår av dess bolagsordning och särskilda ägardirektiv.

4.3 Ekonomiska mål

Verksamheten i bolagen ska drivas så att huvudägaren Nyköpings kommun erhåller en, under hänsynstagande till bolagens konsolideringsbehov och investeringsberedskap, skälig avkastning. Syftet med bolagen är inte att bereda vinst åt huvudägaren om inte annat anges.

Närmare bestämmelser om de ekonomiska målen för respektive bolag framgår av särskilda ägardirektiv.

5 Beslutandeprocess

Policyn beslutas av kommunfullmäktige. Kommunens helägda bolag ska behandla densamma på ordinarie årsstämma.

Vad avser kommunens delägda bolag ska denna policy utgöra basen för hur kommunen anser att företagsfrågorna bör regleras. Den slutliga tillämpligheten och omfattningen av policyn måste dock överenskommas särskilt mellan delägarna innan den kan fastställas vid årsstämma för delägt bolag.

5.1 Revidering av policyn

Denna policy aktualitetsprövas i samband med ny mandatperiod och revideras vid behov. Kommunfullmäktige, kommunstyrelse och moderbolag har rätt att initiera revidering vid behov. Policyn ska fastställas av kommunfullmäktige,

5.2 Särskilda ägardirektiv

Kommunen utfärdar genom kommunfullmäktige ägardirektiv för bolagens verksamheter. Samråd av föreslagna direktiv bör ske inom bolagskoncernen innan fastställelse. Det ankommer på bolagens styrelser och verkställande direktörer att följa utfärdade direktiv i den mån de inte klart strider mot bestämmelser i aktiebolagslag, annan lag eller författning. Utfärdade direktiv ska, om inte annat anges, omedelbart från det att bolaget tagit del av beslutet, tillämpas, utan avvaktan på fastställelse vid bolagsstämma.

Bolag inom bolagskoncernen medges rätt att till huvudägaren väcka initiativ om förändring av direktiv. Sådana initiativ ska samordnas av moderbolaget som också väcker initiativet hos huvudägaren.

5.3 Underställningsplikt av principiella ärenden

Huvudägarens godkännande ska inhämtas innan bolagen fattar beslut som är av principiell betydelse eller annars av större vikt för bolaget eller för huvudägaren. Samråd med moderbolaget ska ske innan huvudägaren tillskrivs.

Exempel på frågor som ska godkännas av huvudägaren genom kommunfullmäktige:

- Ändring av bolagsordning
- Ändring av aktiekapital
- Bildande, avyttring eller avveckling av bolag
- Fusion med annat bolag
- Förvärv eller överlåtelse av aktier eller andelar i annat bolag
- Strategiskt betydelsefulla eller, i förhållande till omslutning, större investeringar
- Upptagande av utländska lån
- Överlåtelse eller förvärv av fastigheter eller tomträtter av betydande värde
- Ändring av bolagets verksamhetsinriktning

Moderbolaget ska informeras före det att beslut fattas om;

- Verksamhetsfrågor som kan anses vara av betydelse för beaktande av helhetssyn och effektivitet avseende den totala kommunala kompetensen.
- Åtgärder som kan ha avgörande betydelse för bolagens utveckling i stort
- Innan beslut fattas om anställande eller avveckling av verkställande direktör.

Moderbolaget äger skyldighet att informera kommunstyrelsen rörande ovan nämnda frågor.

Moderbolaget och/eller kommunstyrelsen äger rätt att påkalla att frågan ska underställas kommunfullmäktige för godkännande innan åtgärden får vidtas av bolaget.

5.4 Samordningsfrågor

Syftet med kommunens koncernbildning är att tillgodose huvudägarens behov av styrning och samordning inom bolagskoncernen och kommunkoncernen. Stordriftsfördelar genom administrativ, ekonomisk, finansiell, personell, teknisk eller lokalmässig samverkan ska alltid eftersträvas och av bolagen aktivt och självmant tas tillvara.

Samordning ska särskilt beaktas i följande områden:

- Upphandling av varor och tjänster ska, så långt det är möjligt, samordnas mellan bolagen och huvudägaren
- Bolagen ska ingå i kommunens koncernkontosystem
- Nyköpings kommun ska synliggöras i bolagens profilprogram och marknadsföring för att stärka kommunens identitet
- Verkställande direktörer ska ges möjlighet att delta i lämpliga konferenser och seminarier som kommunledningen kallar till

6 Insyn och information

Bolag inom bolagskoncernen står under tillsyn och uppsikt av kommunstyrelsen.

Kommunstyrelsen har rätt att själv eller genom annan utsedd person ta del av moderbolagets och bolagskoncernens räkenskaper och övriga handlingar samt även i övrigt inspektera bolagen och dess verksamhet.

Moderbolaget har rätt att ta del av, de i bolagskoncernen ingående, bolagens räkenskaper och övriga handlingar samt i övrigt inspektera bolagen och dess verksamhet.

6.1 Informationsskyldighet

Mellan huvudägaren och moderbolag

Moderbolaget ska fortlöpande hålla kommunstyrelsen väl informerad om dess verksamhet, dess och bolagskoncernens ekonomiska ställning samt viktiga händelser. Protokoll från styrelsemöten och bolagsstämmor ska löpande översändas till kommunstyrelsen. Delårsrapport och årsredovisning ska lämnas till kommunstyrelsen enligt kommunens fastställda budgetanvisningar. Beslutad arbetsordning för styrelsen och för verkställande direktör ska översändas till kommunstyrelsen. Uppgifter som omfattas av sekretess behöver inte överlämnas i annat fall än då detta uttryckligen begärs.

Mellan moderbolag och dotterbolag

Dotterbolag inom bolagskoncernen ska fortlöpande hålla moderbolaget väl informerad om deras verksamhet, ekonomiska ställning, viktiga händelser mm. Protokoll från styrelsemöten och bolagsstämmor ska löpande översändas till moderbolaget. Delårsrapport, årsredovisning samt övriga ekonomisk uppföljning ska lämnas till moderbolaget i enlighet med vad moderbolagets styrelse beslutar. Beslutad arbetsordning för styrelsen och för verkställande direktör ska översändas till moderbolaget. Uppgifter som omfattas av sekretess behöver inte överlämnas i annat fall än då detta uttryckligen begärs.

Avrapportering från dotterbolagets styrelseordförande och verkställande direktör ska ske minst två gånger per år vid sammanträde med moderbolagets styrelse.

Mellan huvudägare och dotterbolag

Minst en gång per år ska styrelseordförande och verkställande direktörer vid moderbolag och dotterbolag avrapportera till kommunstyrelsen.

På begäran ska kommunstyrelsen informeras om och tillställas handlingar rörande hela eller delar av bolagskoncernens verksamheter.

6.2 Allmänhetens insyns rätt – offentlighet och sekretess

Om allmänhetens rätt att ta del av allmänna handlingar hos offentliga/kommunala bolag finns bestämmelser i Offentlighets- och sekretesslagen (OSL), 2 kap 3 §.

Frågor om utlämnande av handlingar avgörs i första hand av den som har handlingen i sin vård. Avslag på begäran att utlämna handling, eller uppställande villkor härför, ska på sökandens begäran beslutas av bolagets styrelse, eller på eventuell delegation som styrelsen avgett.

Avgift för utlämnande av kopia på allmän handling kan uttas varvid kommunens fastställda taxa härför ska tillämpas, förutsatt att bolagets styrelse beslutat att taxan ska tillämpas.

Bolagen ska ha en för verksamheten anpassad diarieföring/registrering av inkommande, upprättade och utgående handlingar enligt reglerna i OSL 5 kap § 1.

Bolagen, dess styrelse och anställda, är företrädare för kommunal verksamhet och ska beakta regler om serviceskyldighet, tillgänglighet mm enligt Förvaltningslagen §§ 4-5.

6.3 Arkivfrågor

För bolagen gäller Arkivlagen och Arkivförordningen. Kommunens arkivreglemente ska tillämpas.

7 Planering, budget och uppföljning

Bolagen har rätt och skyldighet att delta i kommunens processer för planering, budget, uppföljning och redovisning. Rutiner och material ska därvid, så långt det är möjligt, anpassas så att det utan svårighet kan inlemmas i kommunens motsvarande delar.

8 Uppgiftsfördelning

8.1 Uppgiftsfördelning inom kommunkoncernen

Kommunfullmäktige ska

- ange vilken verksamhet som ska bedrivas i bolagsform
- fastställa ägardirektiv och motsvarande dokument för bolagen liksom generella ägardirektiv och företagspolicy
- besluta om principiella frågor (se p 5.3)
- välja styrelse i bolagen
- föreslå styrelserepresentanter i delägda bolag
- välja lekmannarevisorer
- besluta om bolagskoncernens årsredovisning som ingående del i kommunkoncernens årsredovisning
- fastställa grunderna för arvoden till styrelseledamöter och lekmannarevisorer

Lekmannarevisorer i bolagen ska utses bland kretsen av de revisorer eller ersättare som utsetts härtill i kommunen.

Kommunstyrelsen ska:

- bereda kommunfullmäktiges bolagsärenden
- bevaka kommunens rätt och intressen vid bolagsstämmor med moderbolag och delägda bolag genom att utse och instruera kommunens ombud vid stämmor med desamma.
- utöva uppsiktsplikt och granskning över moderbolag och bolagskoncernen enligt Kommunallag

- noga följa bolagskoncernens ekonomiska och verksamhetsmässiga utveckling

Moderbolagets uppgifter

Bolaget ska, utöver vad som stadgas i Aktiebolagslagen

- tillse att bolaget styrs och i övrigt handhas i enlighet med denna policy och utfärdade generella och särskilda ägardirektiv
- noga följa bolagens ekonomiska och verksamhetsmässiga utveckling som förträdare för huvudägaren.
- bereda ärenden som kan komma att underställas huvudägaren
- tillgodose huvudägarens behov av samordning och styrning av de, i bolagskoncernen, ingående bolagen
- utse och instruera moderbolagets ombud vid stämmor med dotterbolagen.
- godkänna koncernredovisning

Dotterbolagens uppgifter:

Bolagen ska, utöver vad som stadgas i Aktiebolagslagen

- tillse att bolaget styrs och i övrigt handhas i enlighet med denna policy och utfärdade generella och särskilda ägardirektiv
- noga följa bolagets ekonomiska och verksamhetsmässiga utveckling som förträdare för huvudägaren.

8.2 Revision

Utöver vad Aktiebolagslagen stadgar ska de av kommunfullmäktige valda lekmannarevisorerna i bolagen:

- genomföra verksamhetsrevision (förvaltningsrevision i kommunalrättslig mening)
- i särskild revisionsberättelse redogöra för genomförd verksamhetsrevision och deras bedömning av verksamhetens mål och utfall
- verka för samordnad revision med den kommunala revisionen
- samverka med kommunrevisorerna i sitt revisionsarbete och ha rätt att påkalla deras biträde

- gentemot kommunens revisorer inte vara bundna av tystnadsplikt, som annars åvilar dem enligt Aktiebolagslagen, i den mån det behövs för att de ska kunna fullgöra sina uppgifter. Uppgifter om bolagets förhållanden får dock inte röjas om bolagets fordringsägare därigenom kan åsamkas skada.

8.3 Förvaltningsberättelse

Bolagens styrelse och verkställande direktör ska i förvaltningsberättelse, utöver vad Aktiebolagslagen föreskriver, redovisa ändamåls- och måluppfyllelse för bolaget.

9 Kommunala regelverk för bolagen

Obligatoriska styrdokument	Fastställande organ	Lagrum	Kommentar
Bolagsordning	Kommunfullmäktige samt bolagsstämman	ABL	Innehåller bolagets juridiska urkunder/regler
Särskilt ägardirektiv	Kommunfullmäktige samt bolagsstämman	KL	Vad bolagets verksamhet omfattar och i vilket syfte
Budget/affärsplan	Bolaget		
Internkontrollplan	Bolaget		
Dokumenthanteringsplan	Bolaget		

Styrdokument att beakta och följa i tillämpliga delar	Kommentar
Vision 2030	
Värdegrund, ledarpolicy och medarbetarpolicy	
Klimat- och energistrategi	
Miljö- och folkhälsopolicy	
Upphandlingspolicy	
Handlingsprogram för säkrare och tryggare kommun	
IT-säkerhetspolicy	
Finanspolicy	
Regler för interkontroll och attest	
Riktlinjer för mutor och jäv	